

Rok

1991

Obsah zápisu za rok 1991.

1.)	Úvodní slovo	strana	289
2.)	Události v republice	strana	289 - 292
3.)	Počty	strana	293 - 297
4.)	Úkolový okenního úřadu	strana	298 - 300
5.)	Úspěšnosti akce	strana	300
6.)	Pohyb obyvatel	strana	300 - 301
7.)	Životní úroveň	strana	297 - 298
8.)	Úmrtí	strana	301
9.)	Závěrečné slovo kronikáře	strana	301

1991

Rok 1991 byl od svého počátku doslova úvod:
nabit různými změnami a událostmi. Jen stručný
výběr nejvýznamnějších událostí roku 1991 v českoslo-
vensku, bych chtěl zahrnout i do okenní kroniky.

Úvod na novou dobu byla provedena volná tvor- události:
ba cen. 9. ledna přijalo Federální shromáždění pá-
hon, jímž se vyhláší Listina základních práv a
svobod. 16. ledna přijalo Federální shromáždění fe-
derální plánu k urychlení jednání o rozpuštění
Varšavské smlouvy. Dne 26-27. ledna, byla první-
mi aukcemi pakajena mala privatizace. 3. února,
byla pakajena serie jednání státních a politických

činiteli o státoprávním uspořádání ČSFR, o nových
ústavách a rozdělení kompetencí. 21. února přijalo
Federální shromáždění zákon o minosoudních rekapi-
litacích „restituční zákon“. Tentýž den byla ČSFR při-
jata za členu Rady Evropy. 23. února bylo OF rozde-
leno na dva proudy. Občanské hnutí a Občanskou de-
mokratickou stranu. 26. února přijalo Federální shro-
máždění zákon o velké privatizaci. 3. března byly v Bru-
selu dohodnuty oficiální vojenské kontakty mezi NATO
a ČSFR. Kardinál František Tomášek odstoupil z funkce
pražského arcibiskupa 27. března. Do této funkce byl jme-
nován Miloslav Tk. 23. dubna představenstvo Slovenské
národní rady odvolalo V. Mečiaru z funkce předsedy
pládu SR, předsedou pládu zvolilo J. Čarnogurského. S
hnutí Věrovnosti proti násilí bylo 27. dubna rozděleno
na dva politické subjekty. VPN a VPN Za demokratic-
ké Slovensko. 6-9 května se uskutečnila oficiální návště-
va ČSFR, britského následníka trůnu prince Charle
a princezny Diany. 8-9 května navštívil V. Havel Ně-
mecko, kde jednalo o přípravě čs.-německé smlouvy.
Dne 15. května byla zahájena všeobecná československá
výstava v Praze. 21. 5. Federální shromáždění přijalo
zákon o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jiné-

mu ruskému majetku. 30.5. federální vláda vyso-
mila souhlas se sjednáním Protokolu o krasu AVHP. J.
Dienstler podepsal v Paříži memorandum o spoluprá-
ci mezi ČSFR a Organizací pro hospodářskou spolupráci
- OECD. Dne 21 června čs. území opustil poslední tran-
sport se sovětskými vozy a tylovou technikou. Umoc-
něním vlády ČSFR a SSSR podepsali protokol o ukonče-
ní odchodu sovětských vojsk z ČSFR. 12 července fide-
rální shromáždění vyslovilo souhlas s protokolem o
ukončení platnosti Varšavské smlouvy. V. Havel pode-
psal ratifikační listinu smlouvy o konvenčních
zbrojových silách v Evropě.

Dne 22 srpna - předsednictvo federálního shro-
máždění přijalo prohlášení, v němž vyjádřilo uspo-
kojení nad neúspěchem pokusu o převrat v SSSR. 6.
září protihlo společné rozdělení předsednictva ČNR a
SNR v Bratislavě o státoprávní smlouvě, o které repren-
tace se vyslovily pro společný stát. 25 září V. Havel
navrhl uspořádat v prosinci 1991 referendum, varoval
před jednostranným protiuslovím aktem některé
ze dvou republik. 1. října byla zahájena velká přivo-
zice. 4. října byl schválen kubačím zákon. V. Havel
jmenoval do funkce místopředsedu federální vlády V.

Klausa a P. Hoffmanna. V. Havel podpísal hrobovní zákon. A. Dubčekovi předal dopis s návrhem na novelizaci tohoto zákona. 28. října byly mítinky k 43. výročí vzniku Československa v Praze, Bratislavě a dalších městech. Při incidentu stoupenec samostatného slovenského státu v Bratislavě V. Havel opustil schůzku. 1. listopadu byla vyhlášena kupónová privatizace. 11-12 listopadu se uskutečnilo jednání předsednictva ČNR a SNR za účasti V. Havla a A. Dubčka, k návrhu ústavy mezi ČNR a SNR. Z 88 sporůžek bodů naskalo nevyřešeno dvacet bodů. 17. listopadu zemřel G. Husák, bývalý československý prezident a generální tajemník ÚV KSČ. 23. 11. povraždili věrní o útvaru Lboru nápravne výchovy SR v Leopoldově pět pěstovníků SNV. Při pátrací akci byli věrní dopadeni. Dne 5. 12. Federální schůzka schválila zákon o pivovárnickém právu. 1. provincie federální vláda schválila rozpočet pro rok 1992 včetně jednorázové dotace pro republikové rozpočty ve výši 5 mld. Kčs. Federální schůzka schválila zákon o úpravě a vyřazení majetkových vztahů s dlužníkem, - transformační zákon -. 16. provincie byla v Bruselu podepsána dohoda o přidružení ČSFR k Evropskému společenství. Federální vláda na svém provinčním posedání uznala Ukrajinu jako neutrální stát.

Roč 1991, mrazivá zima zimního počasí. Počasí:

mlha, mrholení a teplota $+3^{\circ}\text{C}$ připomínaly spíše listopad než leden. Vytravní počasí se udrželo až do 13. ledna. Noční teploty se pohybovaly kolem $+1$ až $+4^{\circ}\text{C}$, denní kolem $+6^{\circ}\text{C}$. Je zataženo s dešťovými přeháňkami. Od 14. ledna se počasí zlepšilo. Je jasno a noční teplota klesá na -9 až -11°C , denní se pohybuje kolem -3°C . Jasně počasí trvá do 22. ledna. Od 23. je zataženo s výrazným oteplením. Noční teplota se pohybuje kolem nuly, denní $+4^{\circ}\text{C}$. 30. ledna nastává jasné počasí a noční teplota klesá až na -13°C , denní -5°C . Poslední lednový den je slunečné počasí s denní teplotou -8°C a noční klesá až na -17°C . Je stále bez sněhu.

Únor pokračuje s jasným ale mrazivým počasím. Noční teplota se pohybuje kolem -8°C , 6. února dokonce -21°C , denní kolem -10°C . 8. února při oblačném počasí padá sníh. Je to jen sám. Noční teplota se při oblačném počasí pohybuje kolem -4°C , při vyjasnění stoupá na -10°C , denní je kolem nuly. Od 20. února nastává oteplení. Noční teplota -2°C , denní až $+7^{\circ}\text{C}$. Poprvé v roce klesá se během února vytvořil roztál.

Březen má po celý měsíc další řadu vyrovnané počasí. Při vyjasnění klesá noční teplota až na -3°C , ale denní teploty se pohybují po celý březen nad nulou. Po-

kytuje se od $+8$ do $+11^{\circ}\text{C}$, při slunečném počasí je dokonce $+15$ až $+18^{\circ}\text{C}$. Konec března je chladnější. Noční teplota klesá až k nule, denní se pohybuje jen kolem $+6^{\circ}\text{C}$. Voda se ramní mlhy. Za celý březen byly jen dvě deštivé přehánky. Na tento měsíc je značné sucho.

Duben pokračuje v chladnějším počasí. Je potaženo jen místy polojasno. Noční teplota je $+3$ až $+5^{\circ}\text{C}$, denní $+10$ až $+12^{\circ}\text{C}$. 10. dubna je první slabá bouřka. Chladnější počasí se udrželo po celý měsíc. Až ke konci dubna nastává mírné oteplení. Noční teplota je $+5$ až $+7^{\circ}\text{C}$, denní kolem $+15^{\circ}\text{C}$. V měsíci dubnu byly čtyři deštivé přehánky. Přehánky přispěly rozkladu ktera byla již potřebová.

1. květnu dosáhl odpolední teplota již jen $+17^{\circ}\text{C}$. Celý měsíc je proměnlivé počasí. První část měsíce je potažena deštivými přehánkami. Noční teploty se pohybují od 8 do 10°C , denní kolem $+14^{\circ}\text{C}$ při vyjasnění až $+17^{\circ}\text{C}$. Poslední květnový den dosáhl odpolední teploty $+19^{\circ}\text{C}$.

Červen začal pěkným slunečným počasím. Noční teplota stoupla na $+10^{\circ}\text{C}$, denní je $+23^{\circ}\text{C}$. 3. června v odpoledních hodinách přichází bouřka provázená prudkým deštěm. Odpolední teplota klesá na $+14^{\circ}\text{C}$, noční dokonce na $+4^{\circ}\text{C}$. Ale již druhý den se počasí zlepšuje. Je polojasno jen ojediněle potaženo a denní teplotou $+24^{\circ}\text{C}$. 13.-15. června

pří. Po tomto dšti nastává slunečné počasí a odpolednu teplota stoupá až na $+18^{\circ}\text{C}$, noční se pohybuje kolem $+14^{\circ}\text{C}$. Konec června přináší znovu horší počasí. Je zataženo s pravidelnými dešťovými přehánkami, které trvají tři dny. Poslední červnový den nastává zmlína. Je pole jasno s denní teplotou $+23^{\circ}\text{C}$.

V měsíci červenci je pěkné letní počasí. Odpolední teploty se pohybují od $+26$ do $+29^{\circ}\text{C}$, noční kolem $+19^{\circ}\text{C}$. Je jasno jen ojediněle zataženo s krátkými dešťovými přehánkami. Za července spadlo jen málo dešťových srážek. Je značně sucho. Nejvyšší denní teplota byla 12. července, odpoledne vystoupila až na $+32^{\circ}\text{C}$.

Trpělivě počkáme zatažením a deštivým počasím které trvá do 5. srpna. Po tomto dni nastává znovu pěkné počasí. Denní teplota se pohybuje od 24 do $+28^{\circ}\text{C}$, při oblačném počasí jen $+14^{\circ}\text{C}$. Noční teplota $+14$ až $+17^{\circ}\text{C}$. Nejteplejším srpnovým den je 11. srpen kdy odpolední teplota vystoupila na $+29^{\circ}\text{C}$. Od pakého byla jen jedna krátká dešťová přehánka. Je sucho a jasné počasí.

Pěkné počasí trvá až do 11. září. Denní teplota je od $+20$ do $+24^{\circ}\text{C}$, při zataženém počasí jen $+17^{\circ}\text{C}$. Noční se pohybuje od $+8$ do $+10^{\circ}\text{C}$. 11. ^{září} ~~srpna~~ přichází již očekávaný dešť. Při také 17. a poslední den s mlhami.

Ke konce měsíce zův' teplota mívá klesá. Noční má $+8^{\circ}\text{C}$, denní je kolem $+10^{\circ}\text{C}$. Je bezvětří a jasno, poměrně sucho.

Začátkem října teplota mívá klesá. Denní se pohybuje jen kolem $+17^{\circ}\text{C}$, při zhoršení počasi $+14^{\circ}\text{C}$, noční $+7^{\circ}\text{C}$. Je sucho, ale příchází až 17. října. Je to jediná přehánka za cel' měsíce říjen. Od tohoto dne nastává zhoršení počasi. Denní teplota klesá má $+6$ až $+8^{\circ}\text{C}$, noční je $+3$ až $+5^{\circ}\text{C}$. Dne 14. října je první noční mrazík, teplota -1°C . Noční teplota klesá až do konce října má -4 až -6°C , denní je jen $+4^{\circ}\text{C}$. Nejteplejší den je 16. října s teplotou $+10^{\circ}\text{C}$.

Listopad začíná ještě jasným a mrazivým počasím, s noční teplotou -6°C a denní $+2^{\circ}\text{C}$. Od 3. listopadu začíná syrové počasi. Denní mlhy, mrholení a studený vítr. Ráno se tvoří námrza. Při oblačném počasi teplota mívá stoupá. Noční se pohybuje kolem 0°C , denní do $+7^{\circ}\text{C}$. 11. listopadu napadne první mokrý sníh, který má druhý den pozítel. Počasí a teplota zůstává bez změny až do konce listopadu. Denní teploty nepřesáhly $+8^{\circ}\text{C}$, noční 0 až $+2^{\circ}\text{C}$. Je zatím bez sněhu.

Od 1. prosince nastává ujasnění a noční teplota klesá má -4°C , denní $+1^{\circ}\text{C}$. Od 4. do 6. prosince sněží - sníh zůstává. Od 8. do 14. prosince nastává jasné počasí a teplota prudce klesá. Noční až má -14°C , 9. pro-

sínice dokonce na -19°C . Denní se pohybuje od -8°C do -10°C . Po 15. prosinci je kataréno, ránní mlhy a slatí sněžení. Sněhová pokrývka je 40 cm. Noční teplota stoupá na -2°C a denní na $+4^{\circ}\text{C}$. 20. prosince v ránních hodinách dokonce prší. Sněhu bylo ale kůstava asi 30 cm. Snové nastáva ochlazení se sněhovými přehánkami. Sněhová pokrývka se rozela na 60 cm. Vánoční svátky jsou konečně na sněhu. Po konce roku se noční teplota pohybuje kolem -4°C , denní při vyjasnění $+1^{\circ}\text{C}$. Poslední den v roce 1991 je pěkné slunečné počasí se sněhovou pokrývkou 50 cm. Během celého roku 1991 nepřišlo počasí s výraznou zimní povětří. Na jaře nebyly záplavy, přes léto nebyly prudké bouřky a i podzim se otekl bez škod, které by zničily počasí. Proto se daří říci, že rok 1991 byl rokem pro zemědělské úrodu.

Rok 1991 přinesl stále postupující pokles životní úrovně obyvatelstva. Ceny všech potravin a spotřebního zboží stále stoupají. Stoupá také počet nezaměstnaných. Gumperský okres je v počtu nezaměstnaných na čele v celé České republice. Nejhorší je na tom oblast Javorník - Jeseník, kde dosáhla nezaměstnanost 16% produkčního obyvatelstva. Naše obec má tři nezaměstnané kteří jsou na podpore. Pracovníci přileži-

Životní
úroveň

šestí stále utývá. Menší podniky a provozy, které
 prošly privatizací, zatím provoz nerokují. Ale i pod-
 niky jako je Prácheň, pro nedostatečný odbyt pro-
 pouštějí storky kamióny. Válcování příplatky
 nestací pokrýt rozdíl mezi nárůstem cen a nárůstem
 mzdových otečen. Od ledna 1991 bylo v celé ČSFR 1,5 pro-
 centa neraměstnaných, což představuje 119.478 otečen.
 Původně to bylo již 4,6 procenta, to je 362.673 otečen.
 Do konce roku se má nárůst neraměstnaných pohybovat při-
 kolem 9 procent, to je asi 700.000 neraměstnaných.

školy OÚ.

Na rok 1991 měl nový otečen před připraven plán
 nejzajímavějších prací, který se podařilo splnit. Byla pro-
 vedena generální oprava místní komunikace v osadě
 Krasné, v Hrástěch kolem kostela a rekreačního
 parku. Tato oprava byla v dřívější době stále odklá-
 dána. Oprava si vyžádala částku 90.000 Kčs. V tomto
 roce byl otečen předán do správy místní křtitov. Technické
 služby Gunpach, které měly křtitov ve správě, jej otečen pře-
 staly v desíletním stavu. Oprava kterou otečen prová-
 dila plastovými sítami, byla časově dost náročná. Naproti
 rozpadla se kolem křtitova, byla celá opravena a pro-
 mu pokryta původní křtinou - brádkou. Byla opravena
 márníce, na které byly provedeny venkovní i vnitřní

omítky a vybetonovaná podlaha. Tato oprava si vyžáda-
la jen na materiálu částku 20.000 Kč. Dost času si vyžá-
dala i údržba perýnjek prostornosti a ostatního ma-
jitelu otec. Bylo obnoveno dopravní směrání v osadi Kras-
né. Z úsporujících důvodů byly zakoupeny a namontovány
časové spínací hodiny na perýjné osvětlení. Tímto opatře-
ním se snížil náklady na spotřebu el. energie cca na po-
lovinu. Pro zimní období bylo zajištěno prokrnování míst-
ních komunikací a parkoviště u rekreačního zařízení.

Na ochranu životního prostředí provedl otec i před
kontrolou vyhovětí odpadních vod a stavu odpadních
jímek v obci. Bylo rozhodnuto, že budou odpadní jímky
pravidelně vyovívány. Farmi i před začal opravu míst-
ního kostela. V tomto roce byla provedena vnitřní opra-
va celého kostela, výměna el. instalace a bylo zřízeno
akumulační vytápění. Pro příští rok se počítá s opra-
vou střechy a venkovní úpravou kostela. Na základě
dohody, vypověděl otec i před nejvyšší smlouvu na míst-
ní pohostinství Jednotě Lábeč. Nová smlouva za vyhod-
něných podmínek pro oke, byla uzavřena s paní Vlastou
Gulksarovou. Jednota Lábeč prodala dům se kterým
je zřízena prodejna potravin panu Hončíněmu ze
Gumpurka. Otec i před měl proti prodeji námitek, kte-

že se nepodařilo provést. Provést však, že prodejna
musí zůstat i nadále v provozu aby bylo zajištěno pátoto-
vání potravinami v otcí. Prodejna je zatím v provozu.

V květnu 1991 byl schválen zákon o majetku otcí
z kterého vyplývá, že majetek který otec vlastnil do 31.12.
1949 jim bude vrácen. Jedná se o nemovitosti, zeměděls-
kou půdu a lesy. I přesto dem vlastnictví má otec hodně
starosti. Také restituční zákon se začal uplatňovat v
naš otcí. Několik otců pořádalo o navrácení ma-
jetku který přivazoval VZD a porotěji státní statků.

Společenské
akce

V roce 1991 proběhly kulturní, společenské a
sportovní akce v otcí tak jako v předchozích li-
tech. Byly to: dva společenské plesy, velikonoční pátava,
sportovní odpoledne u příležitosti Mezinárodního
dne dítě, soutěž v pořádku sportu, "Memoriál Oldři-
cha Peky VII. počíná", loučení s pracovním, fotbalový
turnaj, posvícení s cimbalovkou, mikulášská nadílka,
benátky s korolerci a silvestrovská taneční pátava.
I pořadatelé těchto akcí byli stejní jako v minulém roce.

Život obyvatel

Ke 1.1. 1991 má náš otec celkem 61 bratrů bydlí-
cích obyvatel. Průměrný věk otců je 44 let. To pakladní
školy v Gumpertu chodí s rákú. Otců do 18 ti let je v
otci 12, nad 50 let 12 otců, nad 60 let 2 otců, nad

65 let 7 otců, nad 70 let 1 otec, nad 75 let 3 otců,
nad 80 let 2 otců. Nejstarší otcůvkou obce je paní
Olga Zachmanová, narozená 15. 7. 1902 která se v tomto
roce dožila ve zdraví 89 let.

V sobotu dne 2. listopadu zemřel po krátké tě- úmrtí
le' nemoci ve věku 55 let, pan Pavel Mareček, bytem
Hraběvce č.p. 17. Je respektujícím panem Pavlem Marečkem se
spoluočtění porloučili ve středu 6. listopadu 1991 v 15
hodin, v chrámu Páně v Hraběvce. Čist jako památce.

Na závěr bych chtěl ještě dodat několik slov závěr
o životě otců v roce 1991. Počte mne natone i přes přich-
ny problémy, které jsou přiměřeně nová doba, se přejem-
né vztahy mezi spoluočtění nerměním. Myslím tím, že
jsou stále dobří. A je to dobře protože právě v této době
je třeba aby si otců přejemně pomáhali.

Zápis do kroniky za rok 1991
provedl kronikář otců:

Forajka Josef
Josef, 07. 1.

Za otců úřad Hraběvce
zaškrte starosty:

Eliáš Josef